

Barnen utanför skolan i Majaz, en plats där man inte får bygga något permanent. Lilla bilden: Birgitta plockar oliver. Foto: Privat

De ordnar picknick på mark i riskzonen

När Birgitta Rubenson var ekumenisk följeslagare på Västbanken levde hon med palestinierna som strävade efter ett så normalt liv som möjligt, trots att de fördrivits från sina hem.

De bjuder till fest, sköter får och olivträd och ordnar picknick på mark som hotas av konfiskering. Sid 3

Motionera mera!

Årsmötet äger som vanligt rum under lördagen i samband med Våreld.

Motioner kan väckas av enskild medlem eller stiftsgrupp, och ska vara Hilda Lind tillhanda senast den 10 mars.

Alla medlemmar får närvara men bara valda representanter har rösträtt. Välkomna!

Mot friande domar i våldtäktsmål

I en uppvakning av justitieminister Beatrice Ask och en manifestation på Medborgarplatsen i Stockholm protesterade KviSk-medlemmar tillsammans med en mängd andra kvinnor mot alla frikännande domar i våldtäktsmål.

En viktig demonstration

Sid 2

Sara, Berta och Cristina: Om Gud och vänskap

Ett spännande program väntar deltagarna i Våreld den 9 – 11 maj, som Skellefteå stiftsgrupp står för.

Kvinnors gudsprat heter konferensen. Huvudtalare är kyrkosekreterare Cristina Grenholm, teolog

och författare. Hon tänker utmana och inspirera oss att göra teologi.

Sara Lidman bör väl alla känna till, men vem är Berta Hansson?

Den jämtländska konstnären som under 1950- till 1970-talen hade nära kontakt med bland andra målarna Vera Nilsson och Siri Derkert. På lördagskvällen kommer vi att få veta mer om vänskapen mellan författaren Sara Lidman och Berta Hansson – i programmet Sara Rara och Berta Hierta. Gunilla Carlstedt och Birgitta Larsson berättar och visar bildspel.

Kommer du tidigt till Skellefteå, passa på att besöka Nordens enda museum för kvinnokonst – Museum Anna Nordlander! Och i Nordanå mellan centrum och stiftsgården ligger Skellefteå museum. Tipsar Anna-Stina Wikström.

Alla medlemmar är välkomna!

Anmäl dig före den 1 april hos www.sensus.se/skelleftea

Livets träd av Berta Hansson

Cristina Grenholm

Elaine kommer till Världens fest

Elaine Gleci Neuenfeldt från Lutherska världsförbundet är en av KviSks inbjudna talare vid Världens fest i Karlstad den 30 maj - 1 juni. Hon talar om Nej till våld mot kvinnor.

Programmet är under utarbetande.

Klart är att det kommer att hållas en Genusmässa. Och att Sykars brunn skapas för vila, samtal, nya kontakter med mera.

Utställningen Kvinnor i förändringens tid – reformationens och vår, från Lunds stiftsgrupp kommer också att visas.

Det behövs många kvinnor på plats som bjuder på förfriskningar och pratar med besökarna! Välkomna att ta kontakt via KviSks hemsida!

Kvinnors gudsprat är viktigt

Ett nytt år – 2014 – innebär en ny årgång för vår medlemstidning Kvinnoglöd, den fjärde årgången. En snabb blick genom de tolv nummer som hittills kommit ut visar på bredd och mångfald i engagemanget i vår förening.

Stiftsgruppernas verksamhet speglas,

önskelista. Det finns fler punkter på önskelistan. Sykars brunn har blivit ett särskilt begrepp för Kvinnor i Svenska kyrkan.

Vid brunnen i Sykar möttes Jesus och en samarisk kvinna mitt på dagen under solens hetta. Här förde de två ett spän-

kristen tro, både med trossyskon och med andra, tar aldrig slut. Det har alltid sin plats i en bestämd tid och på en bestämd plats mellan unika individer. Därför är situationen ständigt ny och ger nya förutsättningar för samtalet.

Kvinnor har alltid funnits med i detta samtal men ofta mycket undanskymt, utan att räknas med. Kvinnors gudsprat är viktigt, för kvinnor och män, för kyrka och samhälle, så att hela mänskligheten hörs i detta samtal.

Våreld i Skellefteå har som tema *Kvinnors gudsprat*. Vår andra punkt på årets önskelista är att många kvinnor tar sig dit för några dagars gudsprat i mitten av maj.

Välkomna!

Hilda Lind
Ordförande i KviSk

Krönika

liksom gemensamma arrangemang som Våreld och andra konferenser. Information och utblickar inspirerar och utmanar. En och annan debattartikel stimulerar tanke och handling. Fyra välfyllda sidor fyra gånger om året till medlemmarna i Kvinnor i Svenska kyrkan vill vi fortsätta med.

Men nu kan det vara tid att höra vad du som läsare tycker. Att genomföra en läsarundersökning står därför på årets

mande samtal, ett i hög grad teologiskt samtal. Läs mer i Johannesevangeliets 4:e kapitel.

Sykars brunn användes som namn på den mötesplats vi hade under Världens fest i Malmö. Detta kommer att upprepas i Karlstad i juni där Världens fest arrangeras i år.

Under begreppet Sykars brunn samlar vi det som rör möten för samtal, särskilt samtal om tro och teologi. Samtalet om

Mot sexuellt våld och för samtycke!

Kvinnor i Svenska kyrkan tillsammans med många andra kvinnoorganisationer med Sveriges Kvinnolobby som samlande organisation, uppvaktade justitieminister Beatrice Ask den 10 januari med anledning av de uppmärksammade våldtäktsrättegångar som ägt rum under hösten. En stor manifestation ägde rum på Medborgarplatsen i Stockholm på lördagen en vecka efter uppvaktningen av justitieministern.

I en kravlista till justitieministern krävdes bland annat att Sverige ratificerar Istanbulkonventionen, att sex utan samtycke kriminaliseras, att objektivitet och god kunskap säkras i rättsväsendet och att en haverikommission tillsätts för att granska rättsväsendets hantering av sexualbrott.

– Det var vinter och kallt men vi alla höll värmen gott eftersom det kändes angeläget, stämningen var god, inget bråk förekom, talarna var helt fantastiska och vi alla kände att vi var med om något viktigt, säger Birgitta Thaning från Stockholms stiftsgrupp som var med.

Det visade sig att många andra också

tyckte att det var viktigt. Nyheten om manifestationen var förstaryheter i Ekot på radion på kvällen och även på TV i flera kanaler, på olika nyhetswebbsidor och i tidningarna nästa dag, i positiva ordalag.

– Det viktigaste budskapet tycker jag

Kvinnor kräver

är att en omskrivning av lagen kanske inte påverkar hur kommande våldtäktsdomar kommer att dömas, men att det kommer att påverka hur hela samhället ser på det hela. Tänk på hur lagen om barnaga och lagen om sexköp har förändrat människors syn på detta, och inte bara i Sverige, påpekar Birgitta.

– Jag är glad över att vi i KviSk var med på detta. En viktig manifestation.

Birgitta är också oerhört imponerad över hur det hela genomfördes. Beslutet om manifestationen togs tisdag klockan 18 och det hela genomfördes fjärde dagen efter.

– Kunniga, engagerade och viljestarka

kvinnor – de flesta unga – jobbade dag och natt i sina nätverk, med hjälp av sociala medier och sitt engagemang. Ett bra program tänktes fram, många inflytelserika personer tillfrågades och ställde upp som talare, tillstånd söktes, storbildsskärm och högtalare skaffades fram, teckenspråkstol var på plats, en stor grupp funktionärer kläddes på med färgade västar och var beredda på att hjälpa till. Allt fungerade. Fantastiskt.

– Som Gertrud Åström sa till mig på tisdagskvällen – ”låt de unga ta ansvaret. Vi äldre måste släppa fram dem. De har engagemang och kommer att klara av det.”

I kritik mot kraven på samtycke, hävdades att den nya lagstiftningen inte hunnit tillämpas än, då händelserna skett för långt tillbaka i tiden. Men vid Kvinnoglöds pressläggning har ytterligare en våldtäktsåtalad man friats av tingsrätten, i ett mål som följde den nya sexualbrottslagen. Elisabeth Enger

http://www.kvinnorisvenskakyrkan.se/manifestation_sexdomar.html

Kvinnoglöd nr 1/2014 Årgång 4. **Kvinnoglöd** är ett nyhetsbrev från Kvinnor i Svenska kyrkan KviSk och publiceras 4 ggr/år på hemsidan www.kvinnorisvenskakyrkan.se. Nyhetsbrevet trycks även på miljövänligt papper hos Rolands offset, Linköping.

Deadline för nästa nummer: Den 16 maj 2014

Ansvarig utgivare: Hilda Lind Redaktör: Elisabeth Enger

Redaktionsråd: Gunilla Bäckström, Luleå, Eva Dahrén, Kumla, Bulle Davidsson, Vreta kloster, Margareta Hector, Kungsängen

Redaktionsadress: Elisabeth Enger, Låbyn Hagen 501, 662 91 Åmål. Bidrag kan mejlas till eenger.hagen@gmail.com

Birgitta var följeslagare på Västbanken

Hösten 2013 tillbringade jag tre månader på södra Västbanken tillsammans med tre andra följeslagare. Vi bodde i staden Yatta, en liten stad söder om Hebron med 80 000 invånare, ett ständigt växande konglomerat av byar utan affärscentrum eller restauranger. Yatta ligger inom område A, det vill säga helt under palestinsk kontroll.

Genom indelningen av Västbanken i tre områden i samband med Oslo-avtalet är Västbanken fragmenterad i 227 palestinska enklaver omringade av område C, som är helt under israelisk kontroll. Där finns de israeliska bosättningarna, som enligt den internationella domstolen i Haag är illegala och bryter mot Internationell humanitär rätt, något som även FN och EU och USA anser.

Konflikter, fördrivning

Många är starkt ideologiskt motiverade och anser att de har fått landet av Gud och hänvisar till ortsnamn som finns omnämnda i bibeln, som till exempel Karmel. De palestinier som äger mark inom område C trängs undan och det uppstår ständiga konflikter om mark och vatten. Många palestinier har fördrivits och tvångsflyttats till Yatta.

Birgitta Rubenson

Susyia är en sådan plats där bosättarna ständigt försöker begränsa och försvåra livet för de 400 palestinier som bott där i generationer. Allt i byn (tält, boskapsskjul, solpaneler, skolan) har rivningsorder från Israel och man lever i stor osäkerhet.

Så normalt liv som möjligt

Samtidigt strävar man efter ett så normalt liv som möjligt. Barn föds, bröllop arrangeras och gamla dör. Man bjuder till fest, tar hand om sina får och sina olivträd, plöjer, sår och skördar.

Vill du ha en palestinsk mailvän?

Många palestinier vill ha kontakt med oss. Skicka i så fall några rader i ett mejl om dig själv och dina intressen så förmedlar vi kontakt.

Gunilla Åkesson

gunilla.akesson5@comhem.se

Soldater kontrollerar identiteter under en ickevåldsaktion nära bosättningen Susyia. Foto: Birgitta Rubenson

På fredagarna ordnar man en picknick på mark som just nu ligger i riskzonen för att konfiskeras. Barnen sparkar boll och vi lyssnade till de äldre kvinnornas berättelser om svårigheterna att fostra barn under ockupation.

Efter cirka en timme kommer tungt beväpnade soldater för att köra bort oss med motiveringen att området tillfälligt behövs som militärt skyddsområde eftersom bosättarna är rädda.

– Palestinierna fyller mig med beundran, skriver Birgitta Rubenson som var följeslagare på Västbanken tre månader i höstas. Med envishet och mod skapar palestinerna en vardag med lek och glädje.

De som hade anledning att vara rädda är väl snarare palestinerna som förlorat sina hem fem gånger, skadats vid militärattacker och suttit i israeliskt fängelse.

Fredagsutflykterna är en markering att marken är privatägd palestinsk mark, även om Israel anser den vara statlig israelisk mark och vill upplåta den bosättningen.

Palestinerna fyller mig med beund-

Birgitta och Kerstin

Birgitta Rubenson och Kerstin Vinterhed har båda varit följeslagare under hösten. De vill gärna ut och berätta!

Följeslagarprogrammet är ekumeniskt och internationellt. Sveriges kristna råd ansvarar för den svenska delen. Uppdraget är att vara en skyddande närvaro där palestinier lever i utsatthet, visa solidaritet med palestinier och israeler som arbetar mot ockupationen, informera om situationen på Västbanken och berätta om följeslagararbetet.

Du kan kontakta dem på:
birgittarubenson26@gmail.com
kerstin.vinterhed@gmail.com

ran för den envishet, det mod och den uthållighet de visar för att överleva och skapa en vardag med lek och glädje, en tillvaro där barn kan växa upp till människor med värdighet och respekt.

Israeler dokumenterade

Ofta kom också volontärer från det israeliska informationscentret B'tselem för att dokumentera och filma vad som händer och rapportera om de övergrepp Israel begår mot palestinerna på Västbanken.

Birgitta Rubenson
KviSk Strängnäs stiftsgrupp

Läs mer på
www.foljeslagarprogrammet.se

Om livsmod och trädgård

Existentiell hälsa var temat när psykiater Håkan Andersson föreläste på ett både djupt och humoristiskt sätt om livsmod; och pedagogen Anna-Karin Elfstrand och riksspelmannen Lars-Olof Ejstes framförde ett fint lyriskt musikaliskt program, vid Andrum i Advent på Flämslätts stiftsgård.

Efter lördagens morgonbön med Birgitta Nyman var temat pilgrimsvandring

Hänt

och trädgård. Då medverkade pilgrimsprästen Agne Josefsson och trädgårdsjournalisten Gunnel Carlsson, som smittade med sin entusiasm.

Vid ett avslutande panelsamtal lett av Agneta Melin fick några av de medverkande försöka sammanfatta vad existentiell hälsa betyder för dem. Dagen avslutades med mäsas ledd av stiftsgårdsprästen Karin Enerbäck.

En film om lyckat fredsarbete

När kvinnor kommer med i fredsprocesser – då blir det resultat! Det visar tydligt kvinnornas engagemang i Liberia där ett blodigt inbördeskrig härjade under 14 år, och allt fler kvinnor ihärdigt demonstrerade.

Under ledning av bland andra Leymah Gbowee, omringade flera hundra vitklädda kvinnor byggnaden i Sierra Leone där fredsförhandlingarna ägde rum, fast förhandlingarna i själva verket inte fördes framåt. I armkrok hindrade de

förhandlarna att lämna byggnaden tills fredsavtalet var underskrivet.

Leymah Gbowee fick som ni minns Nobels fredspris 2011. Hela historien kan man följa i en film, Pray the Devil Back to Hell, som man kan köpa via internet.

– Kvinnor prioriterar säkerhet på ett annat sätt, säger Ragnhild Greek som arbetar för Operation 1325 – att ge makt åt kvinnorna i fredsprocesser. I dag är kvinnor frånvarande. Med kvinnor i exempelvis budgetarbetet satsas mer på skolor och hälsa än på kanoner och stridsvagnar.

www.praythediabacktohell.com

Från vänster Anna-Karin Elfstrand, Agneta Melin, Agne Josefsson, Elisabet Håstrand Lönnermark och Gunnel Carlsson.

Ett kraftigt decembersnöfall förhindrade några att komma, men de som kom fick ta del av och själva dela mycken klokskap och livserfarenhet under denna helg. KviSk i Skara stift med Flämslätts stiftsgård, St Lukasstiftelsen i Skaraborg och Sensus arrangerade.

Elisabet Håstrand Lönnermark
ordförande KviSk i Skara stift

Dags igen för årets medlemsavgift!

Gamla och nya medlemmar hälsar vi varmt välkomna!

Sätt in 100 kr på bankgiro 422-3699. Glöm inte ange namn, adress samt eventuell e-postadress och födelseår.

Remissvar på kyrkohandboken: Tänk på språk, kvinnor, barn och kropp

I huvudsak tycker KviSk att förslaget till ny kyrkohandbok är bra. KviSks remissvar är nu antaget av styrelsen och inlämnat.

– Våra synpunkter gäller främst tre områden: Språket, som behöver bearbetas ytterligare, samt mer utvecklad reflexion kring församlingens deltagande i gudstjänster och likaså kring barnens deltagande, säger Karin Hedner som tillsammans med Lena Sjöstrand sammanställt remissvaret, båda från stiftsgruppen i Lunds stift.

– Språket behöver bli verkligt inklusivt, upprättande och könsrollsöverskridande. För att inkludera kvinnor räcker det inte med att ändra Herren till Gud. Inte enbart kvinnor utan även hela skapelsen, ekoteologin och den moderna världsbilden måste inkluderas.

Grattis Hilda till Stefansmedaljen

Hilda Lind tilldelades i höstas Svenska kyrkans Stefansmedalj "för sitt inbjudande och uthålliga arbete för mission, pedagogik, internationalisering och jämställdhet i Svenska kyrkan." Grattis Hilda!

Nordiskt Forum för kvinnors rätt

Fem kvinnliga biskopar i panel, seminarier om sexuella övergrepp, feministteologi och women's empowerment. Något av det som Kvinnor i Svenska kyrkan är med och arrangerar vid Nordiskt Forum i Malmö 12-15 juni i år. Nordiskt Forum är, som Sveriges Kvinnolobby formulerar det, en gigantisk kvinnorättskonferens, ett forum för kvinnors rättigheter, jämställdhet och en feministisk festival.

KviSks medverkan är en del i det program som Sveriges ekumeniska kvinnoråd och Nordisk ekumenisk kvinnokommitté står för.

– Förutom panel och seminarier kommer det att finnas ett "andrum, bönerum" med idé från Sykars brunn, berättar Hilda Lind, KviSks ordförande. Det blir också en ekumenisk gudstjänst i Johannes kyrka fredagen den 13 juni.

Mer om Nordiskt Forum:
<http://nf2014.org/>

När det gäller församlingens deltagande i gudstjänsterna handlar det i förslaget mycket om det verbala språket i gudstjänsten.

– Vi menar att kroppen behöver ges större utrymme och att det behövs en mer utvecklad reflexion över kroppens

Tyckt

deltagande, rörelser och handlingar, säger Karin.

Vi menar också att det behövs en mer utvecklad reflexion över barns deltagande och integrering i gudstjänsten, så att även de finner gudstjänsten meningsfull och relevant.

Den nya handboken kommer att fastställas under 2015.